

jó és étellel megélt, bátorszávu író-munka.

Juhász M.

Esterházy Miklós nádor iratai = Schriften des Palatins Nikolaus Esterházy. — **Türkische Schriften aus dem Archive des Palatins Nikolaus Esterházy 1606—1645.** — Redigiert von *Ludwig Fekete.* (Im Auftrage des Fürsten Paul Esterházy, Budapest, 1932.)

Alig két éve, hogy a legnagyobb magyar családi levéltár értékes anyagából a magyar kormányzattörténet egy korszakát megvilágító fontos iratanyag napvilágot látott. A történettudomány munkásai és barátai örömmel üdvözölték a kiadó Esterházy Pál herceg vállalkozását, aki módot és lehetőséget nyújtott nagynevű ősének, Esterházy Miklós nádornak a magyar történelemben évtizedeken át kifejtett munkássága pontos értékelésére s a megjelölt kérdés tudományos feldolgozása mellett a vonatkozó iratanyagot is közölte. Hogy ez az iratközlés milyen fontos hézagpótlást jelentett a magyar történetírásban, arra a munka méltatója már annak idején kellőképpen rámutatott. (Napkelet, 1930. nov. 1. 1070. l.)

Az azóta válságosra fordult gazdasági helyzet miatt még nagyobb örömmel fogadjuk most a tervezett nagy kiadás második kötetét, amely tartalmánál fogva még szélesebb körben tarthat számot a nagyközönség érdeklődésére s amely külföldi vonatkozásban is elsőrangú forrásanyagot szolgáltat a törökök európai uralmával foglalkozóknak.

Esterházy Miklós nádor levéltárának török iratai természetesen és elsősorban minket magyarokat érdekelnek. Újabb adatok ezek ahhoz a harchoz, amelyet ez a nemzet a léteért, a magyarságáért folytatott két ellenséges hatalom között morzsolódva s gazdaságilag tönkretéve. Történelmi értékén kívül nagy erkölcsi tőkét jelent ez a mi számunkra!

De nemcsak a magyar történészek számára készült Fekete Lajos munkája. Nagy haszonnal forgathatják a nyugati államok historikusai is, akik a XVII. század történelmével foglalkozva, nem térhetnek ki a török probléma tárgyalása elől, amely állandóan lekötötte a Habsburgok erejét. A török birodalom történelmének kutatója pedig még több adatot talál ebben a kötetben a legkülönbözőbb kérdésekre vonatkozóan, legyen az közgazgatási, gazdasági, harcászati vagy egészen magánjellegű. Ezt aényt helyesen felismerve, a bevezető tanulmány német nyelven jelent meg és a török szöveg mellett német fordításban adja az iratokat is. A török szöveg betűhív közlésével a turkológusoknak nyújt értékes forrást a kötet szerkesztője.

Fekete Lajos bevezető tanulmánya nemcsak értékes ismertetője a kötetben foglalt iratanyagoknak, hanem igen érdekes, lebilincselő feldolgozás a nagyközönség számára is, amely a hozzáférhető német szövegfordításban megismerheti a szokatlanhangú levelezést is.

A kiadó személyéhez méltó izléses kiállításról az Egyetemi Nyomda gondoskodott.

Dr. H. Pálffy Ilona.

Császár Imre : Macskák. Regény két kötetben. Stádium Sajtóvállalat kiadása.

Császár Imre színművész, a Színházakadémia volt tanára, szívesen és bizonyos rutinnal forgatja a tollat. A művészetéről, a színjátszásról, a színiélet alkotásiáról készült tanulmányain kívül írt már verset, drámát és néhány regényt. Új regénye, a Macskák, az idős szerzőt írói modorának teljes kialakulásában mutatja. Császár Imre írói egyéniségének nincsenek éles, jellegzetes vonásai s új regényének sincsenek, e regény szándékolt nagyvonalúsága ellenére sem, különös értékei. Mégis érdekes figyelemmel kísérni,